

Znak: K-1.431.1.27.2024.6.KKa

Szczecin, 29 kwietnia 2025 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Stowarzyszenie Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech” ul. Nowomiejska 2 78-600 Wałcz
Osoba pełniąca funkcję organu w okresie objętym kontrolą oraz w okresie realizacji kontroli¹	1) Pani Marlena Czyżak – Prezes Zarządu do dnia 9 listopada 2023 r. 2) Pani Alicja Juźwiak – Prezes Zarządu od dnia 9 listopada 2023 r.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
Kontrolerzy	– Katarzyna Karczyńska – starszy inspektor (kierownik zespołu kontrolnego), – Małgorzata Brukwicz – główny specjalista, z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Upoważnienie nr 73/24 z dnia 25 lipca 2024 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– Art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 ze zm.), – Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2054).
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, celowość i rzetelność.

¹Okres pełnienia funkcji Prezesa Zarządu wykazany zgodnie z danymi w Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej: KRS).

Rodzaj kontroli i tryb kontroli	Planowa, w trybie zwykłym
Termin kontroli	23 września – 1 października 2024 r.

Podstawa prawna realizacji zadania	– Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 ze zm.); – Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.); – Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2061 ze zm.).
---	---

USTALENIA KONTROLI

1. Informacje ogólne o organizacji

Stowarzyszenie Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech” (dalej zmiennie: Stowarzyszenie, Organizacja, SDN) z siedzibą w Wałczu przy ul. Nowomiejskiej 2, zostało zarejestrowane w KRS w dniu 15 kwietnia 2002 r. pod numerem 0000106429.

Status organizacji pożytku publicznego uzyskało w dniu 18 kwietnia 2006 r. Organizacja działa na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach², uchwał oraz statutu, który zgodnie z KRS został przyjęty w dniu 16 stycznia 1993 r. Ostatnich zmian w statucie dokonano 22 czerwca 2017 r. Stowarzyszenie zostało utworzone na czas nieokreślony. Terenem jego działania jest obszar Unii Europejskiej, a siedziba znajduje się w Wałczu. Zgodnie ze sprawozdaniem merytorycznym działalność prowadzona jest głównie w najbliższym sąsiedztwie Organizacji. Organem sprawującym nadzór jest Starosta Powiatu Wałeckiego. Zgodnie z danymi z KRS na dzień 16 lipca 2024 r. Organizacja nie była wpisana do rejestru przedsiębiorców.

Władzami SDN są: Walne zgromadzenie członków, Zarząd i Komisja rewizyjna. Organem uprawnionym do reprezentacji Stowarzyszenia jest Zarząd, tj. dwaj członkowie Zarządu lub osoba upoważniona przez Zarząd³. Zarząd składa się z 3 osób. Organem nadzoru jest Komisja Rewizyjna składająca się z 3 osób. W 2022 r. Prezesem Zarządu była Pani Marlena Czyżak, natomiast w okresie czynności kontrolnych tą funkcję pełniła Pani Alicja Juźwiak.

Zgodnie ze statutem i wpisem do KRS celem działania Organizacji jest działalność na rzecz poprawy warunków życia osób niepełnosprawnych oraz osób wymagających rehabilitacji i ich opiekunów, przestrzeganie wobec nich praw człowieka,

² (Dz. U. z 2020 poz. 2261).

³ Dane wg KRS.

wyrównywanie szans tych osób, a także wspieranie ich rodzin. Swoje cele SDN realizuje w szczególności poprzez:

- współpracę z zakładami, instytucjami, placówkami prowadzącymi opiekę nad osobami niepełnosprawnymi oraz osobami wymagającymi rehabilitacji,
- organizowanie własnego ośrodka rehabilitacyjnego i współpracę w tym zakresie z instytucjami prowadzącymi podobną działalność,
- organizowanie wszechstronnej opieki, pomocy dla dzieci, młodzieży i dorosłych osób niepełnosprawnych oraz osób wymagających rehabilitacji,
- przeprowadzanie akcji informacyjnej,
- podejmowanie wszelkich niezbędnych działań służących realizacji celów stowarzyszenia,
- możliwość prowadzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej w oparciu o Regulamin Organizacyjny Warsztatu Terapii Zajęciowej,
- upowszechnianie sportu i kultury fizycznej wśród osób niepełnosprawnych oraz osób wymagających rehabilitacji,
- prowadzenie zajęć z zakresu turystyki, rekreacji, edukacji i ekologii,
- prowadzenie działalności integracyjnej i artystycznej, w tym festiwali, festynów, konkursów i spotkań artystycznych,
- kształtowanie umiejętności i postaw prozdrowotnych,
- działania na rzecz tworzenia i funkcjonowania mieszkań chronionych treningowych.

Powyższe znajduje swoje odzwierciedlenie w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (dalej: u.d.p.p.w.).

(dowód: akta kontroli str. 66-91)

2. Rachunkowość w organizacji

Na podstawie dwóch odrębnych umów-zleceń w okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie powierzyło prowadzenie księgowości SDN dwóm osobom fizycznym. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy. Księgi rachunkowe prowadzone są przy użyciu komputera w oparciu o system finansowo-księgowy COMARCH OPTIMA.

(dowód: akta kontroli str. 92, 137, 140)

Stosownie do przepisu art. 27 ust. 2c u.d.p.p.w. organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środki pochodzące i wydatkowane z 1% PIT⁴, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% PIT, o której mowa w art. 27c ust.1 u.d.p.p.w.

Stowarzyszenie w kontrolowanym okresie, nie ponosiło wydatków finansowanych lub współfinansowanych ze środków pochodzących z 1% PIT związanych z promocją polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku (art. 27c u.d.p.p.w.) w związku z tym, nie było zobligowane do wydzielenia osobnego konta księgowego.

⁴ Podatek dochodowy od osób fizycznych.

Zgodnie z polityką rachunkowości Stowarzyszenie stosuje wykaz kont księgi głównej, a do poszczególnych operacji na kontach syntetycznych prowadzone są według potrzeb konta ksiąg pomocniczych.

Organizacja zgodnie z planem kont przychody księgowała na dedykowanym dla 1% PIT koncie 701-DAR-1. Natomiast w trakcie kontroli Organizacja nie przedstawiła szczegółowej ewidencji księgowej kosztów (przekazała jedynie zbiorcze obroty i salda kont syntetycznych i analitycznych od 401 do 406), co uniemożliwiło stwierdzenie czy dowody księgowe przedłożone do rozliczenia środków z 1% PIT zostały ujęte w księgach Stowarzyszenia. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 25, 33, 92-136, 177-178)

W trakcie kontroli stwierdzono, że:

- dokumenty finansowo-księgowe, nie spełniają wymogów wskazanych w art. 21 ustawy o rachunkowości,
- w polityce rachunkowości SDN nie opisało zasad dotyczących obrotu gotówkowego, w tym nie prowadziło zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości ksiąg pomocniczych, pomimo dokonywania płatności za zobowiązania w formie gotówkowej.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 25-26, 28, 33, 36, 92-95, 99, 136, 177-178, 180-182, 241-330, 336-397)

3. Prawdliwość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacji pożytku publicznego

3.1. Przychody ze środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z art. 27 ust. 1 u.d.p.p.w.⁵, podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych mógł, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku⁶ obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego.

Na podstawie przedłożonych wyciągów bankowych oraz ewidencji księgowej kontrolujący stwierdzili, że:

- Kwota przychodów pozyskanych z 1% PIT w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. wyniosła ogółem **60 504,60 zł**. Wpłata ostatniej transzy tej kwoty na rzecz Stowarzyszenia została dokonana w dniu 26.07.2022 r.
- Nie są w stanie ustalić rzeczywistego stanu środków niewykorzystanych pochodzących z 1% PIT na dzień 1 stycznia 2022 r. w Organizacji, a wykazany przez SDN w sprawozdaniu merytorycznym, Tabeli nr 1 – Przychody z 1% w 2022 r. sporządzonej na potrzeby kontroli oraz w udzielonym wyjaśnieniu stan tych środków w kwocie 7 300,00 zł jest niezgodny z ustaleniami kontroli.

⁵ Dz.U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm.

⁶ W obecnym stanie prawnym podatnik może przekazać 1,5% należnego podatku.

Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Wysokość środków z 1% PIT zgromadzonych przez Stowarzyszenie przedstawia tabela.

Wpływy z 1% w okresie 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.	
ze wskazaniem	bez wskazania
0,00 zł	60 504,60 zł

Dodatkowo stwierdzono, że:

- Stowarzyszenie przychody z 1% PIT księguje bez podziału na wpływy ze wskazaniem celu szczegółowego,
- kwota uzyskanych przychodów z 1% PIT, która wpłynęła na rachunek bankowy Stowarzyszenia w 2022 r. jest zgodna z informacją wykazaną przez Ministerstwo Finansów w dokumencie – Informacja dotycząca kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego z rozliczenia za 2021 r.
(dowód: akta kontroli str. 27, 35, 107-110, 114, 145-152)

3.2. Wydatkowanie środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

W obowiązującym porządku prawnym (art. 27 ust. 2 u.d.p.p.w.) środki z 1% PIT mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego. Ostateczną decyzję o tym, na jaki cel zostaną one wydatkowane, podejmuje sama organizacja, o ile cel ten mieści się w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4 ust. 1 u.d.p.p.w. i jest zgodny ze statutem organizacji.

Stowarzyszenie swoich podopiecznych pozyskuje, jak wyjaśnił Zarząd Stowarzyszenia, poprzez swoją stronę internetową⁷ oraz platformę mediów społecznościowych Facebook. Na stronach opisywane są działania oraz formy terapii, realizowane projekty, jak również informacje o całorocznym naborze do Stowarzyszenia i zasadach rekrutacji. Zarząd wskazał również, że nowi podopieczni, jak informują rodzice zgłaszający się do Stowarzyszenia, kierowani są przez lekarzy pierwszego kontaktu lub specjalistów.

W 2022 r. podopiecznymi Stowarzyszenia, które otrzymały wsparcie było 70 osób (dzieci, młodzież, osoby dorosłe)⁸.

Zarząd wskazał także, że: „Stowarzyszenie nie zawierało umów ani porozumienia z podopiecznymi odnośnie rozliczania środków pochodzących z 1 %. W celu otrzymania wsparcia w postaci dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego ze środków pochodzących właśnie z 1% rodzic składał specjalnych wniosek na ten cel”.

⁷ www.sdnusmiech.pl

⁸ Dane na podstawie przedstawionego przez Organizację raportu za okres od 01.01.2022 do 31.12.2022 r.

W Stowarzyszeniu obowiązuje Regulamin przyznawania pomocy finansowej z funduszu rehabilitacyjnego, którego celem jest sfinansowanie turnusów rehabilitacyjnych bądź leczenia operacyjnego. O dofinansowanie może ubiegać się członek Stowarzyszenia na podstawie złożonego wniosku.

Uchwałą nr 18/07/202 z 29.07.2022 r. (załącznik nr 2 do protokołu 8/2022) dotyczącą wydatkowania (...) oraz środków uzyskanych z 1% PIT Zarząd postanowił przeznaczyć na cele statutowe oraz wydatki związane z bieżącą działalnością Stowarzyszenia.

(dowód: akta kontroli str. 40-43, 35-36, 153-176, 398-401)

W 2022 r. Stowarzyszenie prowadziło wyłącznie nieodpłatną działalność pożytku publicznego.

W związku z tym, że w 2022 r. Stowarzyszenie nie prowadziło wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków z 1% PIT, w trakcie kontroli wydatki weryfikowano jedynie na podstawie wykazów⁹ przygotowanych przez Stowarzyszenie, a prawidłowość ich ponoszenia na bazie dokumentów źródłowych¹⁰. Kontrolą objęto wszystkie wydatki wykazane przez Stowarzyszenie w 2022 r. do rozliczenia ze środków.

Stowarzyszenie wykazało, na podstawie swojego zestawienia przygotowanego za pomocą arkusza kalkulacyjnego Microsoft Excel, że poniosło wydatki w kwocie **53 204,60 zł**. W trakcie kontroli dokonało korekty wydatków poniesionych na wynagrodzenia. W zestawieniu wydatków poniesionych z 1% w 2022 r. SDN wykazało 17 517,39 zł, natomiast według Tabeli nr 2: Koszty poniesione z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na wynagrodzenia pracowników organizacji oraz osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych w 2022 r. wykorzystano 17 537,79 zł, tj. o **20,40 zł więcej**. Tym samym, suma wykazanych w zestawieniach kosztów z 1% PIT wyniosła **53 225,00 zł**.

W trakcie kontroli, na podstawie przedłożonych przez Stowarzyszenie faktur, list płac wyciągów bankowych i wyjaśnień kontrolujący ustalili, że w 2022 r. wydatki poniesione z 1% PIT wynoszą **51 280,69 zł**.

Szczegóły przedstawiono w tabeli.

Poz.	Rodzaj wydatku	Kwota kosztów z 1% PIT wykazana przez SDN	Prawidłowa kwota kosztów poniesiona z 1% PIT ustalona przez kontrolujących na podstawie dokumentów źródłowych ¹¹	Różnica
a	b	c	d	e=(c-d)
1	wynagrodzenia	17 537,79 zł	17 510,19 zł	27,60 zł
2	serwis oprogramowania	6 460,95 zł	6 460,95 zł	0,00 zł
3	media	6 316,23 zł	6 315,32 zł	0,91 zł
4	zestaw komputerowy, wyposażenie	3 924,00 zł	3 924,00 zł	0,00 zł

⁹ Wydatki poniesione z 1% w 2022 r. oraz Tabela nr 2: Koszty poniesione z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na wynagrodzenia pracowników organizacji oraz osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych w 2022 r.

¹⁰ Faktury, wyciągi bankowe, listy płac, umowy, dokumentacja merytoryczna.

¹¹ Tamże.

5	koszty administracyjne	3 887,50 zł	3 887,50 zł	0,00 zł
6	szkolenia, kursy	4 500,00 zł	3 500,00 zł	1 000,00 zł
7	kosze, paczki świąteczne	3 026,35 zł	3 026,35 zł	0,00 zł
8	art. biurowe, środki czystości	2 614,11 zł	2 614,11 zł	0,00 zł
9	transport	3 250,00 zł	2 334,20 zł	915,80 zł
10	przeglądy techniczne	775,00 zł	775,00 zł	0,00 zł
11	wyroby medyczne	344,08 zł	344,08 zł	0,00 zł
12	turnus rehabilitacyjny	300,00 zł	300,00 zł	0,00 zł
13	wyposażenie AGD, techniczne	288,99 zł	288,99 zł	0,00 zł
Razem:		53 225,00 zł	51 280,69 zł	1 944,31 zł

Powstała różnica w kwocie **1 944,31 zł** wynika z nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie analizy dokumentów finansowo-księgowych, tj.

- 1) błędnie ustalonych kwot wynagrodzeń od umów-zleceń w łącznej kwocie 27,60 zł,
- 2) pokrycia z 1% PIT odsetek od nieterminowych płatności w kwocie 0,91 zł,
- 3) przyjęcia do kosztów poniesionych z 1% PIT kwoty 1 500,00 zł zamiast 500,00 zł z tytułu kosztów za szkolenia (zawyżono wydatek o 1 000,00),
- 4) przyjęcia do kosztów poniesionych z 1% PIT kwoty 3 250,00 zł zamiast 2 334,20 zł z tytułu kosztów za transport uczestników wycieczki (zawyżono wydatek o 915,80 zł).

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 111-135, 177-183, 214-397, 428-549, 551-555)

W wyniku kontroli, ustalono **prawidłowe wydatki** poniesione w 2022 r. z 1% PIT w kwocie **51 280,69 zł**. Stowarzyszenie środki te wydatkowało przede wszystkim na bieżące funkcjonowanie działalności Organizacji, które umożliwiły realizację zadań w ramach zaplanowanych projektów/zadań statutowych. Koszty zostały poniesione na:

- Wynagrodzenia w wysokości **17 510,19 zł** z tytułu:
 - umów o pracę dla 2 pracowników (koordynator i fizjoterapeuta) za okres 4 miesięcy (styczeń-kwiecień 2022 r.). Wynagrodzenia zostały częściowo dofinansowane z 1% PIT w łącznej kwocie 9 299,28 zł,
 - umów-zleceń, które zawarto w zakresie:
 - zajęć muzykoterapii - 1 zleceniobiorca. Kontrola ustaliła, że kwota wynagrodzenia, która została sfinansowana w I kwartale 2022 r. z 1% PIT wynosi 850,00 zł,
 - zajęć psychoterapeutycznych – 1 zleceniobiorca. Wynagrodzenie sfinansowane częściowo z 1% PIT w styczniu oraz w całości w miesiącach: luty i grudzień 2022 r. w łącznej kwocie 2 997,97 zł,
 - usług księgowych – 2 zleceniobiorców:
 - 1 zleceniobiorca - wynagrodzenia sfinansowane w całości w miesiącach: luty i marzec 2022 r. Kontrola ustaliła, że kwota wynagrodzenia, która została sfinansowana z 1% PIT wynosi 798,40 zł.

- 2 zleceniobiorca – wynagrodzenie pokryte częściowo w okresie wrzesień-grudzień 2022 r. w kwocie 960,00 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że na usługi księgowe łącznie wydatkowano 1 758,40 zł.

- o usług związanych z utrzymaniem porządku w pomieszczeniach Stowarzyszenia - 3 zleceniobiorców. Wynagrodzenia w całości sfinansowane z 1% PIT przez 3 miesiące: luty-kwiecień 2022 r. w łącznej kwocie 2 604,54 zł.

(dowód: akta kontroli str. 39, 48-56, 183-240, 407-415)

- Serwis oprogramowania w kwocie **6 460,95 zł**. Kwota przeznaczona m.in. na usługi informatyczne w ramach aktualizacji oprogramowania i konserwacji sprzętu komputerowego wykorzystywanego przez SDN.

(dowód: akta kontroli str. 402-403)

- Media w kwocie **6 315,32 zł**, na które składają się rachunki, rozliczne za wybrane miesiące:

- o Internet (657,84 zł),
- o telefon (709,05 zł),
- o odpady (492,80 zł),
- o wodę i ścieki (363,91 zł),
- o energię ciepłą i elektryczną (4 091,72 zł).

- Zakup sprzętu komputerowego wraz z wyposażeniem w kwocie **3 924,00 zł**, znajdującego się na wyposażeniu biura SDN.

- Szkolenia/warsztaty/kusy w łącznej kwocie **3 500,00 zł**. Uczestnikami były 4 osoby. O odbyły się 3 szkolenia/warsztaty/kursy z zakresu:

- o fizjoterapii - 3 osoby (2 różne tematy),
- o logopedii – 1 osoba.

(dowód: akta kontroli str. 39, 407-415)

- Paczki/kosze świąteczne w kwocie **3 026,35 zł** z okazji spotkania wigilijnego dla 67 podopiecznych Stowarzyszenia oraz zaproszonych gości honorowych. Wydatku dokonano na podstawie uchwały zarządu nr 69/11/2022 z 18.11.2022 r.

(dowód: akta kontroli str. 47)

- Usługę transportową w kwocie **2 334,20 zł** w ramach zorganizowanej dla 30 podopiecznych/uczestników terapii zajęciowej¹² wraz z opiekunami, trzydniowej wycieczki integracyjnej. Przejazd na trasie: Wałcz – Toruń – Ciechocinek – Bydgoszcz – Wałcz.

¹² Dane na podstawie opisu merytorycznego faktury nr 62/2022 z 27.09.2022 r.

- Dofinansowanie dla 1 podopiecznego do turnusu rehabilitacyjnego – **300,00 zł**. Zgodnie z Regulaminem dofinansowanie zostało przyznane na podstawie złożonego wniosku.

(dowód: akta kontroli str. 398-401)

- Wyroby medyczne w kwocie **344,08 zł**. Zakupiono m.in. leki, środki odkażające, apteczkę, rękawice diagnostyczne, itp.
- Pozostałe wydatki [poz. 5, 8, 10, 13 tabeli] w łącznej kwocie **7 565,60 zł**, związane z: kosztami administracyjnymi (audyt projektu, znaczki pocztowe), zakupem art. biurowych, środków czystości, wyposażenia AGD i sprzętu technicznego (czajnik, listwy zabezpieczające), dokonany przegląd techniczny sprzętu medycznego.

Z analizy dokumentacji finansowo-księgowej stwierdzono, że Stowarzyszenie nie poniosło kosztów z tytułu promocji prowadzonej przez organizację, polegającej na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku (art. 27c ust.1 u.d.p.p.w.).

(dowód: akta kontroli str. 177-397)

Zweryfikowano również terminowość i zgodność ponoszonych wydatków z zaciągniętymi przez Stowarzyszenie zobowiązaniami. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości związane z nieterminowymi płatnościami dla kontrahentów.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Na podstawie wyciągów bankowych¹³, kontrolujący ustalili, że Stowarzyszenie posiada, oprocentowane środki pieniężne na rachunku bankowym¹⁴. Na ten rachunek w miesiącach październik i listopad 2022 r. zostały przebrane środki z rachunku bankowego¹⁵ na który wpłynęły m.in. środki z 1% PIT. Kontrolujący zwrócili się z pytaniem do SDN, jaką kwotę z uzyskanych odsetek stanowią środki z przychodów 1% PIT. Ponieważ rachunki bankowe są wspólne dla wszystkich dochodów Stowarzyszenia, Zarząd SDN wyjaśnił, że nie jest w stanie określić jaką kwotę stanowią odsetki z 1% PIT.

(dowód: akta kontroli str. 38, 57-65, 428-457, 526-544, 567)

Podsumowanie

Ze względu na fakt, że Stowarzyszenie nie posiada wiedzy o rzeczywistym stanie środków z 1% PIT na dzień 1 stycznia 2022 r., co zostało szczegółowo opisane w nieprawidłowościach w części Ad 3.1.¹⁶, kontrolujący ograniczyli się tylko do wykazania kwot jakimi SDN dysponowało po otrzymaniu środków z 1% PIT w 2022 r.

¹³ Wyciąg bankowy za październik i listopad 2022 r.

¹⁴ Rachunek bankowy nr 49 8944 0003 4200 2004 2000 0070.

¹⁵ Rachunek bankowy nr 42 1020 2847 0000 1502 0007 1910.

¹⁶ Przychody ze środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych – Brak możliwości ustalenia rzeczywistego stanu środków niewykorzystanych pochodzących z 1% PIT na dzień 1 stycznia 2022 r. w Organizacji.

W 2022 r. na konto SDN z 1% PIT wpłynęła kwota 60 504,60 zł. Ustalono, na podstawie dokumentacji finansowo-księgowej¹⁷, że prawidłowe wydatki z 1% PIT wynoszą 51 280,69 zł.

Szczegółowe dane w tym zakresie zawarto w tabeli.

Wpływy z 1% w okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r.	Wydatki z 1% w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.	Środki niewydatkowane w 2022 r.
60 504,60 zł	51 280,69 zł	9 223,91 zł

Środki finansowe pochodzące z 1% PIT, poza kwotą 0,91 zł, poniesioną na opłacenie odsetek od nieterminowych płatności¹⁸, zostały wykorzystane przez Stowarzyszenie przede wszystkim do prowadzenia bieżącej działalności SDN i działalności pożytku publicznego w sferze określonej w art. 4 ust. 1 u.d.p.p.w. Wydatki te były zgodnie ze statutem i podjętymi uchwałami. Środki z 1% PIT wydatkowane są na bieżąco, zgodnie z potrzebami Stowarzyszenia.

(dowód: akta kontroli str. 177-183, 214-397, 428-549, 551-555)

4. Sprawozdawczość

Organizacja w dniu 12 lipca 2023 r.¹⁹ zamieściła na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności (dalej: NIW), Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego oraz Sprawozdanie finansowe za 2022 r. Stwierdzono, że przedmiotowe sprawozdania zostały złożone w terminie.

Kontrolujący dokonali analizy ww. sprawozdań. W wyniku analizy stwierdzono, że:

- Sprawozdanie merytoryczne:
- ✓ Wykazana kwota ogółem przychodów uzyskanych z 1% PIT za 2022 r. jest zgodna z ewidencją księgową.
- ✓ Wysokość kosztów poniesionych z 1% PIT w okresie sprawozdawczym jest zgodna z Tabelą pn. Wydatki poniesione z 1% w 2022 r. sporządzoną na potrzeby kontroli przez SDN, natomiast niezgodna ze stanem faktycznym, co zostało opisane w Ad 3.2. Wydatkowanie środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.
- ✓ Ze względu na nieprawidłowości opisane w Ad 3.1. Przychody ze środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, kontrolujący nie są w stanie zweryfikować danych w zakresie stanu środków pochodzących z 1% PIT na pierwszy dzień roku sprawozdawczego.
- ✓ Informacje wykazane w sekcji I. Dane OPP punkt I.9. (Cele statutowe organizacji) nie są zgodne z celami wymienionymi w statucie Stowarzyszenia (Rozdział II).

¹⁷ Faktury, wyciągi bankowe, listy płac, umowy, wyjaśnienia.

¹⁸ Zakwestionowana kwota – nieprawidłowość opisana w części Ad 3.2. Wydatkowanie środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych – Koszty niepodlegające rozliczeniu ze środków pochodzących z 1% PIT – Pokrycie z 1% PIT odsetek od nieterminowych płatności.

¹⁹ Zgodnie z art. 23 ust. 6 u.d.p.p.w.: Organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1 i 2, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

- ✓ Stowarzyszenie **nie wykazało danych** w poniższym zakresie:
 - a) punkt I.7. Skład organu zarządzającego organizacji,
 - b) punkt I.8. Skład organu kontroli lub nadzoru organizacji,
 - c) punkt II.3.2. Informacji na temat przedmiotu działalności nieodpłatnej organizacji w okresie sprawozdawczym, wraz ze wskazaniem sfer(-y) działalności pożytku publicznego, a także kodu(-ów) PKD 2007 odpowiadającego(-ych) tej działalności (pomimo zaznaczenia odpowiedzi Tak w punkcie II.3.1.),
 - d) punkt III.3.3. Działania, w ramach których poniesiono koszty ze środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym, oraz szacunkowe kwoty przeznaczone na te działania,
 - e) punkt III.3.4. Cele szczegółowe, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, wskazane przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, na które organizacja pożytku publicznego poniosła najwyższe koszty ze środków pochodzących z 1% podatku dochodowego w okresie sprawozdawczym wraz z kwotą kosztów,
 - f) punkt III.4.1. Koszty organizacji w okresie sprawozdawczym pole e) koszty administracyjne, poniesionych wydatków z tego tytułu np. media, obsługa księgowa.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 26, 34, 551-555)

- Sprawozdanie finansowe:
- ✓ W informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Stowarzyszenie nie wykazało kwoty uzyskanych przychodów oraz poniesionych kosztów w ramach 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 26, 34, 556-559)

Sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności Organizacji za 2022 r. zostało zatwierdzone przez Zarząd Stowarzyszenia Uchwałą nr 78/12/2022 (sprawozdanie merytoryczne) i nr 79/12/2022 (sprawozdanie finansowe) w dniu 19 grudnia 2022 r.

Dodatkowo kontrolujący stwierdzili, że SDN do dnia kontroli nie zamieściło na swojej stronie internetowej powyższych sprawozdań, tj. sprawozdania merytorycznego i sprawozdania finansowego za 2022 r., co wynika z zapisów art. 23 ust. 2a u.d.p.p.w.²⁰

Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

(dowód: akta kontroli str. 26, 34, 560-566)

²⁰ Organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Ad 2. Rachunkowość w organizacji

Brak szczegółowej ewidencji księgowej pozwalającej na weryfikację kosztów poniesionych z 1% PIT

W trakcie kontroli Organizacja nie przedstawiła szczegółowej ewidencji księgowej kosztów (przekazała jedynie zbiorcze obroty i salda kont syntetycznych i analitycznych), co uniemożliwiło stwierdzenie czy dowody księgowe przedłożone do rozliczenia środków z 1% PIT zostały ujęte w księgach Stowarzyszenia.

Z przekazanej dokumentacji wynika, że wydatki księgowano na kontach:

- 401 Zużycie materiałów i energii,
- 402 Usługi obce,
- 404 ZUS składki ogólne,
- 405 Pozostałe koszty rodzajowe,
- 406 Wynagrodzenia.

Stowarzyszenie poproszone o wskazanie przyczyny niewyodrębnienia wydatków z 1% PIT poinformowało „W trakcie roku obrachunkowego nastąpiła zmiana osoby zajmującej się księgowością, na kontach były już zapisy i księgowania, nie była już możliwa zmiana kont”.

Zgodnie z art. 27 ust. 2c u.d.p.p.w., Stowarzyszenie oprócz wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych z 1% PIT, jest zobligowane w księgach rachunkowych wydzielić konta na których księguje tylko wydatki ze środków pozyskanych z odpisów 1% PIT. Prowadzenie wydzielonych kont przychodów i wydatków z tytułu 1% PIT pozwala także na pozyskanie pewnych informacji o finansowym wyniku z tej działalności w danym roku.

Mając na uwadze, powyższe zapisy u.d.p.p.w., należy podkreślić, że z ksiąg rachunkowych powinno jednoznacznie wynikać jakie było źródło finansowania danego wydatku, tj., że został on sfinansowany ze środków 1% PIT, tym bardziej, że środki z 1% PIT to szczególna forma środków publicznych przekazanych wybranej organizacji przez społeczeństwo na realizację określonych działań.

Dodatkowo należy zauważyć, że obowiązek wyodrębnienia ewidencji księgowej dla środków pochodzących i wydatkowanych z 1% PIT wprowadzono ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o fundacjach²¹. Dodano ust. 2c w art. 27 u.d.p.p.w. **Przepis ten obowiązuje od 9 listopada 2015 r.**

Przedłożona w trakcie kontroli ewidencja księgowa nie spełnia zapisów u.d.p.p.w., co w konsekwencji skutkowało tym, że Organizacja nie była w stanie wykazać na jej podstawie jaki jest rzeczywisty stan niewykorzystanych środków z 1% PIT na dzień 01.01.2022 r. (opisane w Ad 3.1.) oraz nie była w stanie ustalić prawidłowej kwoty poniesionych kosztów z 1% PIT (opisane w Ad 3.2.) w sprawozdaniu merytorycznym. W związku z niewyodrębnioną ewidencją księgową SDN w celu wykazania na potrzeby

²¹ Art. 1 pkt 23 (Dz. U. 2015 poz. 1339).

kontroli wydatków pokrytych z 1% PIT sporządziło Tabelę pn. Wydatki poniesione z 1% w 2022 r., której łączna kwota odpowiadała sprawozdaniu merytorycznemu, natomiast nie pokrywała się z płatnościami wynikającymi z wyciągów bankowych.

Przedstawiona przez SDN ewidencja księgowa poniesionych kosztów była nieprzejrzysta, w związku z tym kontrolujący na jej podstawie nie byli w stanie stwierdzić, czy zaewidencjonowane w niej dowody księgowe zostały prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi w Organizacji zasadami zakwalifikowane do ujęcia w księgach, tj. czy zostały zaksięgowane na właściwym koncie wynikającym z planu kont.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi osoba, która prowadzi księgi rachunkowe Stowarzyszenia oraz Komisja Rewizyjna jako organ kontroli, kontrolujący merytoryczną i finansową działalność Zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 25, 33, 92-95, 99-106, 115-117, 136, 177-178)

Dowody księgowe niespełniające wymagań określonych w art. 21 ustawy o rachunkowości

Kontrolujący stwierdzili, że dokumenty księgowe (faktury), na podstawie których Stowarzyszenie poniosło wydatki z 1% PIT nie zawierały elementów wskazanych w art. 21 ustawy o rachunkowości. Na 61 z 62 skontrolowanych dokumentów brakowało dekretacji księgowej, w przypadku 5 faktur na 62 skontrolowane brakowało sprawdzenia pod względem formalnym i rachunkowym, a na 3 fakturach pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 177-178, 241-330, 336-397)

Zgodnie z wyjaśnieniem Organizacji przyczyną opisanej nieprawidłowości było „Osoba przejmująca prowadzenie księgowości zastała taki stan i nie podjęła modyfikacji z obawy na różnice w prowadzeniu dokumentów”.

(dowód: akta kontroli str. 28,36)

Zgodnie z oświadczeniem²² *Dokumenty księgowe (faktury) przekazywane są bezpośrednio do biura SDN „Uśmiech” do koordynator (...), która datuje i rejestruje dokumenty w książce korespondencyjnej placówki. Następnie opisuje dokumenty wg klasyfikacji kosztów. Dokumentacja przekazywana jest osobiście lub w formie scanu do księgowej (...), która rozlicza oraz dodatkowo opisuje faktury pod względem finansowym, merytorycznym oraz formalnym. Następnie przekazuje do zatwierdzenia dla Zarządu SDN „Uśmiech”.*

(dowód: akta kontroli str. 136)

Każdy dokument księgowy, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości powinien być skontrolowany i zatwierdzony pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym przez upoważnioną do tego osobę i opisany w sposób niepozostawiający wątpliwości co do klasyfikacji danego wydatku, jego finansowania i zgodności z celami statutowymi Stowarzyszenia.

²² Oświadczenie Zarządu dotyczące Obiegu dokumentów w Stowarzyszeniu Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech”.

Kontrola dowodów księgowych ma na celu sprawdzenie, czy dowody te są zgodne z wymaganiami zawartymi w art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tzn. czy są rzetelne (tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują), kompletne (tj. zawierają co najmniej dane wymagane ustawą) oraz wolne od błędów rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 92-95, 136)

Opisane działanie SDN skutkowało nieprzestrzeganiem zapisów ustawy o rachunkowości oraz brakiem rzetelności i transparentności dokumentowania wydatków poniesionych z 1% PIT w 2022 r. Dodatkowo brak dekretacji księgowej uniemożliwia szybkie wskazanie miejsca ujęcia wydatku w ewidencji księgowej oraz może prowadzić do błędów w sprawozdaniach finansowych.

Za nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Zarząd Stowarzyszenia jako organ uprawniony do zarządzania działalnością Stowarzyszenia, Komisja Rewizyjna jako organ kontroli, kontrolujący całokształt działalności statutowej i finansowej Organizacji oraz osoba dokonująca księgowania w Organizacji.

Brak zasad dotyczących obrotu gotówkowego w Organizacji

W wyniku analizy ewidencji księgowej stwierdzono, że w 2022 r. Organizacja dokonywała płatności za zobowiązania w formie gotówkowej. W kontrolowanym okresie w zakresie konta Kasa 100-1, obrót gotówkowy w 2022 r. na tym koncie po stronie Ma wyniósł 1 483,98 zł. Kontrolujący na podstawie Tabeli pn. Wydatki poniesione z 1% w 2022 r. sporządzonej na potrzeby kontroli przez SDN, ustalili, że w 2022 r. Stowarzyszenie poniosło wydatki z 1% PIT w łącznej kwocie 164,49 zł.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w polityce rachunkowości SDN nie opisało zasad dotyczących obrotu gotówkowego, w tym nie prowadziło zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości ksiąg pomocniczych, pomimo dokonywania płatności za zobowiązania (także tych z 1% PIT) w formie gotówkowej i prowadzenia kasy.

Kontrolujący w powyższym zakresie zwrócili się do Organizacji z prośbą o wyjaśnienie. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że *„Raporty kasowe prowadzone są na bieżąco. Zasady obrotu gotówkowego również zostaną zaktualizowane”*.

(dowód: akta kontroli str. 26, 33, 92-95, 99, 118-132, 177-178, 180-182, 301-302, 318-319, 373-374)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości był brak pisemnej procedury w zakresie instrukcji kasowej, która mogłaby zapewnić przejrzystość oraz odpowiednie mechanizmy kontroli i nadzoru nad obrotem gotówkowym w Stowarzyszeniu. Dodatkowo prowadzenie ksiąg pomocniczych do kasy umożliwiłoby szybkie pozyskanie danych w zakresie wydatków poniesionych w 2022 r. ze środków 1% PIT, których zapłata nastąpiła w formie gotówkowej.

Za opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponoszą osoby prowadzące księgowość w SDN.

Ad 3.1. Przychody ze środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Brak możliwości ustalenia rzeczywistego stanu środków niewykorzystanych pochodzących z 1% PIT na dzień 1 stycznia 2022 r. w Organizacji

W wyniku kontroli stwierdzono, że SDN w sprawozdaniu merytorycznym oraz Tabeli nr 1 – Przychody z 1% w 2022 r. sporządzonej na potrzeby kontroli wykazało stan środków pochodzących z 1% PIT na dzień 1 stycznia 2022 r. w kwocie 7 300,00 zł. Kontrolujący mając na uwadze, że Stowarzyszenie nie posiada wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków z 1% PIT, a żaden dokument księgowy nie potwierdza powyższej kwoty poprosili o wyjaśnienie i przedstawienie w jaki sposób ustalono ww. kwotę. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że „Stowarzyszenie nie posiada dokumentacji księgowej na ten temat, a kwota 7300 na początek roku wynika z poprzedniego sprawozdania, które były sporządzane przez poprzednią księgową”.

W związku z udzieloną odpowiedzią kontrolujący dokonali analizy danych zawartych w sprawozdaniu merytorycznym za 2021 r. w zakresie stanu środków z 1% PIT na dzień 01.01.2021 r., wpływów z 1% PIT w 2021 r. oraz kwoty poniesionych kosztów z 1% PIT w 2021 r. Szczegóły przedstawiono w tabeli.

Środki z 1% niewykorzystane na dzień 01.01.2021 r.	Wpływy z 1% w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Wydatki z 1% w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.	Środki z 1% niewykorzystane na dzień 31.12.2021 r.
2 320,00 zł	16 230,40 zł	14 330,00 zł	4 220,40 zł

Z powyższej tabeli wynika, że stan środków z 1% PIT niewykorzystanych na dzień 31.12.2021 r. wyliczony zgodnie z odpowiedzią SDN powinien wynosić 4 220,40 zł. Odnosząc się do udzielonego wyjaśnienia należy stwierdzić, że stan środków z 1% PIT na dzień 01.01.2022 r. wykazany przez Organizację w sprawozdaniu merytorycznym oraz w Tabeli nr 1 – Przychody z 1% w 2022 r. sporządzonej na potrzeby kontroli (7 300,00 zł) jest niezgodny z wyliczeniami wskazanymi w powyższej tabeli (4 220,40 zł) oraz nie pokrywa się z metodologią jego ustalenia wskazaną w wyjaśnieniu. Dodatkowo należy zauważyć, że sprawozdanie merytoryczne nie jest dokumentem źródłowym, a wtórnym, w związku z tym nie powinno być podstawą ustalenia stanu środków z 1% PIT.

Wynikająca z powyższych ustaleń różnica w wysokości 3 073,60 zł (7 300,00 zł – 4 220,40 zł) może świadczyć o tym, że Stowarzyszenie nie posiada wiedzy o faktycznym stanie środków z 1% PIT będących do dyspozycji, tj. wydatkowania.

W związku z tym, że Organizacja nie posiada wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków z 1% PIT, a żaden dokument księgowy nie potwierdza stanu tych środków w SDN, opisana nieprawidłowość skutkuje tym, że kontrolujący na podstawie wyjaśnień i dokumentów księgowych nie są w stanie potwierdzić i ustalić rzeczywistego stanu środków z 1% PIT na dzień 1.01.2022 r.

Dodatkowo powyższe mogło spowodować nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania merytorycznego za 2022 r. w zakresie danych dotyczących niewykorzystanych środków na pierwszy dzień roku sprawozdawczego.

(dowód: akta kontroli str. 27, 35, 145-152, 551-555)

Odpowiedzialność za opisaną nieprawidłowość ponoszą Walne zebranie członków do kompetencji którego należy rozpatrywanie sprawozdań rocznych i finansowych z działalności, Zarząd, który prowadzi rozliczenia finansowe i gromadzi środki finansowe oraz Komisja rewizyjna jako organ kontroli w Organizacji.

Ad 3.2. Wydatkowanie środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

W wyniku kontroli stwierdzono, na podstawie dokumentów finansowo-księgowych²³, że część środków pochodzących z 1% PIT w 2022 r. w kwocie **1 944,31 zł**, nie podlega rozliczeniu ze względu na:

1. Kwoty nieprawidłowo wydatkowane:
 - a) błędnie ustalone kwoty wynagrodzeń od umów-zleceń na sumę 27,60 zł,
 - b) pokrycie z 1% PIT odsetek od nieterminowych płatności w kwocie 0,91 zł.
2. Zawyżone kwoty wykazane do rozliczenia:
 - a) przyjęcie do kosztów poniesionych z 1% PIT kwoty 1 500,00 zł, zamiast 500,00 zł z tytułu kosztów za szkolenia (zawyżono wydatek o 1 000,00 zł),
 - b) przyjęcie do kosztów poniesionych z 1% PIT kwoty 3 250,00 zł, zamiast 2 334,20 zł z tytułu kosztów za transport uczestników wycieczki (zawyżono wydatek o 915,80 zł).

Ad 1. a) Błędnie ustalone kwoty wynagrodzeń od umów-zleceń na sumę 27,60 zł

Zaznaczyć należy, że w zakresie weryfikacji wynagrodzeń, kontrolujący bazowali na umowach przekazanych przez SDN. Na wystawionych rachunkach do umów-zleceń widnieje odmienny numer umowy, na podstawie której został wystawiony rachunek. Rozbieżności pomiędzy dokumentami wynikają, jak wyjaśnił Zarząd SDN „(...) z błędnie wskazanej numeracji na rachunkach do umowy zlecenia (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 137-144, 550)

Analiza dokumentów²⁴ wykazała, że w przypadku 2 zleceniobiorców SDN błędnie wyliczyło kwoty brutto za należne wynagrodzenia. Szczegóły ujęto w tabeli.

Wynagrodzenia z tytułu umowy-zlecenia za poszczególne miesiące 2022 r. pokryte z 1% PIT

Poz.	Zleceniobiorca /przedmiot umowy	Styczeń (zł)		Luty (zł)		Marzec (zł)		Różnica w poszczególnych miesiącach (zł)			Łączna różnica (zł)
		wg SDN	wg dokumentów i wyjaśnień	wg SDN	wg dokumentów i wyjaśnień	wg SDN	wg dokumentów i wyjaśnień	styczeń	luty	marzec	
1.	M. L. Zajęcia z muzykoterapii	190,00	255,00	340,00	255,00	340,00	340,00	-65,00	85,00	0,00	20,00

²³ Faktury, wyciągi bankowe, listy płac, umowy, dokumentacja merytoryczna.

²⁴ Umowy-zlecenia, rachunki do umów, listy obecności.

2.	M. W. usługi księgowe	-	403,00	399,20	403,00	399,20	-	3,80	3,80	7,60
Razem:										27,60

(dowód: akta kontroli str. 48-50, 137-139, 177-179, 183, 240, 184-187, 184-192)

- W przypadku zleceniobiorcy (poz. 1), wg umowy stawka wynagrodzenia brutto za godzinę wynosi 85,00 zł. Umowa nie precyzuje liczby planowanych/szacowanych godzin.

Z 1% PIT Stowarzyszenie wykazało sfinansowane wynagrodzenie za I kwartał 2022 r. Kontrolujący stwierdzili, że wynagrodzenia w miesiącach: styczeń – 190,00 zł i luty – 340,00 zł zostały nieprawidłowo wyliczone.

Zarząd Stowarzyszenia wyjaśnił, że „Wynagrodzenie dla Pana XXX w miesiącu styczniu zostało błędnie naliczone w kwocie 190 zł winno być 255 zł, co wynika ze stawki za godzinowej pracy. W lutym naliczono 340zł, winno być 255 zł, jest to z wyrównaniem za styczeń. Wynagrodzenie za marzec jest w kwocie 340 zł brutto, a różnica błąd rachunkowy”. Do wyjaśnień zostały dołączone listy obecności.

Zgodnie z listą obecności, rzeczywisty czas pracy w:

- styczniu, wyniósł 3 h, czyli wynagrodzenie powinno wynieść $85,00 \text{ zł} \times 3 \text{ h} = 255,00 \text{ zł}$,
- lutym, wyniósł 3 h, czyli wynagrodzenie powinno wynieść $85,00 \text{ zł} \times 3 \text{ h} = 255,00 \text{ zł}$,
- marcu, wyniósł 4 h, wynagrodzenie naliczono prawidłowo, tj. $85,00 \text{ zł} \times 4 \text{ h} = 340,00 \text{ zł}$.

Tym samym zawyżono koszt wynagrodzenia sfinansowanego z 1% PIT za miesiące: styczeń, luty 2022 r. łącznie o 20,00 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 37, 48-50, 177-179, 183, 240, 184-187, 217-218, 222-223, 227-228)

- W przypadku zleceniobiorcy (poz. 2), wg umowy²⁵ stawka wynagrodzenia brutto za godzinę wynosi 19,96 zł. Umowa nie precyzuje liczby planowanych (szacowanych) godzin.

Z 1% PIT Stowarzyszenie wykazało sfinansowane wynagrodzenie za dwa miesiące: luty – 403,00 zł i marzec – 403,00 zł. Kontrolujący, na podstawie przedstawionej dokumentacji²⁶ stwierdzili nieprawidłowy sposób wyliczenia wynagrodzenia za oba miesiące.

Zarząd Stowarzyszenia wyjaśnił, że „Wynagrodzenie w okresie luty-marzec dla Pani XXX wynosiło 403 zł, być może wynikało to ze stawki godzinowej w kwocie 20 zł i obejmowało 20 h/miesięcznie, wstąpił błąd na umowie i wpisano kwotę 19,96 zł /h, ilość godzin wynika z wniosku PEFRON”.

²⁵ Umowa zawarta od 1.04.2021 do 31.03.2022 r.

²⁶ Umowa, wyjaśnienia.

Wykazana w wyjaśnieniach liczba godzin nie wynika z wniosku Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)²⁷. W części dotyczącej kosztów osobowych personelu administracyjnego wniosek wskazuje liczbę godzin 12 i maksymalną stawkę 18,30 zł. Natomiast, przyjmując z wyjaśnień stawkę 20,00 zł/h przy przepracowaniu 20 h/ miesięcznie, kwota wynagrodzenia brutto powinna wynieść 400,00 zł, a nie 403,00 zł.

Ponieważ do wyjaśnień nie dołączono list obecności, kontrolujący do wyliczenia przyjęli liczbę przepracowanych godzin na podstawie wyjaśnień, tj. 20 godzin i stawkę 19,96 zł wynikającą z zawartej umowy.

Wynagrodzenie za miesiące luty-marzec 2022 r. powinno wynieść: 19,96 zł x 20 h = 399,20 zł. Różnica w poszczególnych miesiącach wynosi: 403,00 zł – 399,20 zł = 3,80 zł. Tym samym zawyżono koszt wynagrodzenia sfinansowanego z 1% PIT za miesiące: luty, marzec 2022 r. łącznie o 7,60 zł (3,80 zł x 2 m-ce).

Przyczyną nieprawidłowości są błędy rachunkowe w wyliczeniach, za które odpowiedzialność ponosi osoba sporządzająca rozliczenie umów cywilnoprawnych, Zarząd Stowarzyszenia jako organ, który jest odpowiedzialny za prawidłowość i efektywność zarządzania organizacją oraz Komisja Rewizyjna, jako organ kontrolujący działalność SDN i zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 37-38, 137-139, 177-179, 183, 240, 222-223, 227-228, 420-427)

Ad 1. b) Pokrycie z 1% PIT odsetek od nieterminowych płatności w kwocie 0,91 zł

Stowarzyszenie ujęło do kosztów poniesionych z 1% PIT kwotę 0,91 zł, która dotyczy zapłaconych odsetek za nieterminowe płatności z tytułu usług telekomunikacyjnych.

Ustaień dokonano na podstawie dokumentów źródłowych (faktur), które zostały wykazane w ramach wydatków z 1% PIT. Szczegóły przedstawia tabela.

poz.	Sprzedawca	Nr faktury na podstawie którego wydatkowano z 1% PIT	data wystawienia dokumentu	wartość całkowita dokumentu	Kwota odsetek	Data płatności / przelewu na konto sprzedawcy
1.	Orange Polska	22060844043672	26.06.2022	114,87 zł	0,52 zł	04.07.2022
2.	Orange Polska	22080936513197	26.08.2022	133,14 zł	0,34 zł	06.09.2022
3.	Orange Polska	22100023942935	26.10.2022	114,40 zł	0,05 zł	03.11.2022
Łącznie:					0,91 zł	

Na pytanie, dlaczego odsetki zostały pokryte ze środków 1% PIT Stowarzyszenie wyjaśniło, że „Odsetki zostały pokryte ze środków pochodzących z 1% przez nie uwagę i z powodu iż kwota odsetek była znikoma”.

Środki finansowe pochodzące z 1% PIT mają charakter środków publicznych. Naliczone i opłacone odsetki, nawet, jeżeli jest to kwota znikoma, nie stanowią kosztów

²⁷ Wniosek za okres od IV.2021-31.03.2022 r.

związanych z celami statutowymi Stowarzyszenia. **Środki z 1% PIT mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego (art. 27 ust. 2 u.d.p.p.w.).** Odsetki stanowią karę za nieuregulowanie zobowiązania w terminie i należy uznać je jako koszty niekwalifikowalne, niezgodne z celami. Stowarzyszenie samodzielnie decyduje, na co ma wydać środki z 1% PIT. Ale musi robić to w granicach, które zostały określone w art. 4 u.d.p.p.w.

Skutkiem nieprawidłowości jest uwzględnienie w kosztach poniesionych z 1% PIT kwoty 0,91 zł (zawyżenie kosztów) oraz ujęcie w Sprawozdaniu nieprawidłowych danych o wysokości kwoty poniesionej z 1% PIT w 2022 r.

Za powyższe działanie odpowiedzialny jest Zarząd Stowarzyszenia jako organ, który odpowiada za prawidłowość i efektywność zarządzania organizacją oraz Komisja Rewizyjna, jako organ kontrolujący działalność SDN i zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 36, 177-178, 180-182, 282-285, 306-309, 364-367, 442, 446, 451)

Ad 2. a) Przyjęcie do kosztów poniesionych z 1% PIT kwoty 1 500,00 zł zamiast 500,00 zł z tytułu kosztów za szkolenia (zawyżono wydatek o 1 000,00 zł)

W trakcie kontroli stwierdzono na podstawie wyciągu bankowego, że kurs z fizjoterapii²⁸ został dofinansowany uczestnikowi w kwocie 500,00 zł, a nie, jak wykazało SDN w kwocie 1 500,00 zł. Sam opis merytoryczny faktury wskazuje, że Zarząd SDN podjął decyzję o dofinansowaniu do szkolenia p. XXX XXX w kwocie 500,00 zł. Przyczyną, wykazania w kosztach z 1% PIT kwoty 1 500,00 zł, jak wyjaśnił Zarząd Stowarzyszenia była: „Pomyłka księgowej”.

Skutkiem nieprawidłowości jest zawyżenie kwoty wydatków poniesionych z 1% PIT o 1 000,00 zł oraz ujęcie w Sprawozdaniu nieprawidłowych danych o wysokości kwoty poniesionej z 1% PIT w 2022 r.

Za powyższe działanie odpowiedzialny jest Zarząd Stowarzyszenia jako organ, który odpowiada za prawidłowość i efektywność zarządzania organizacją oraz Komisja Rewizyjna, jako organ kontrolujący działalność SDN i zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 36, 177-178, 180-182, 247-248, 441)

Ad 2. b) Przyjęcie do kosztów poniesionych z 1% PIT kwoty 3 250,00 zł zamiast 2 334,20 zł z tytułu kosztów za transport uczestników wycieczki (zawyżono wydatek o 915,80 zł)

Stowarzyszenie do wydatków z 1% PIT wykazało kwotę 3 250,00 zł za usługę transportową w ramach zorganizowanej dla uczestników terapii zajęciowej wraz z opiekunami trzydniowej wycieczki integracyjnej. Płatność dotyczyła przejazdu na trasie: Wałcz – Toruń – Ciechocinek – Bydgoszcz – Wałcz.

Na podstawie wyciągu bankowego za okres 01-31.10.2022 r. kontrolujący ustalili, że kwota poniesiona z 1% PIT za usługę transportową wynosi 2 334,20 zł. Płatności dokonano 11 października 2022 r. Kwota ta, jest zgodna również z dekretacją na

²⁸ Wielowymiarowa terapia manualna stóp.

fakturze²⁹, opisana jako *pozostała do zapłaty ze środków Uśmiechu*. Zarząd SDN wyjaśnił, że: „Wykazano 3250 a nie 2334,20, przez pomyłkę, część należności została opłacona z własnych środków WTZ³⁰”.

Skutkiem nieprawidłowości jest zawyżenie kwoty wydatków poniesionych z 1% PIT o 915,80 zł oraz ujęcie w Sprawozdaniu nieprawidłowych danych o wysokości kwoty poniesionej z 1% PIT w 2022 r.

Za powyższe działanie odpowiedzialny jest Zarząd Stowarzyszenia jako organ, który odpowiada za prawidłowość i efektywność zarządzania organizacją oraz Komisja Rewizyjna, jako organ kontrolujący działalność SDN i zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 36, 177-178, 180-182, 331-332, 449)

Nieterminowe płatności za zobowiązania

W trakcie kontroli stwierdzono nieterminowe płatności za zobowiązania Stowarzyszenia (dotyczy 6 z 62 faktur zakupowych) sfinansowane ze środków pochodzących z 1% PIT. Nieterminowe płatności za zobowiązania wynoszą od 1 do 14 dni. Szczegółowy wykaz faktur zapłaconych po terminie przedstawia tabela.

Sprzedawca	Nr faktury / innego dokumentu, na podstawie którego wydatkowano 1%	Data faktury/ dokumentu	Termin płatności*	Data płatności / przelewu na konto Sprzedawcy	Liczba dni po terminie	Kwota (zł)	Wydatek dotyczył:
Orange Polska	F00492190098/004/22	26.04.2022	10.05.2022	24.05.2022	14	42,84	Opłata za Internet
	22040737358335	26.04.2022	10.05.2022	24.05.2022	14	118,85	Opłata za telefon
	22090880155830	26.09.2022	10.10.2022	11.10.2022	1	114,35	Opłata za telefon
	F0049219098/009/22	26.09.2022	10.10.2022	11.10.2022	1	123,00	Opłata za Internet
Gmina Miejska Wałcz/ MOPS	FA/1/04/2022/MOPS	30.04.2022	12.05.2022	18.05.2022	6	626,19	Za energie ciepłą
XXX usługi informatyczne	FS/3/05/2022	10.05.2022	17.05.2022	18.05.2022	1	729,27	Serwis oprogramowania komputerowego wraz z tokenem
Razem:						1 754,50	

* Kontrolujący wzięli pod uwagę datę wpływu dokumentu do Stowarzyszenia

Zarząd Stowarzyszenia wyjaśnił, że: „Faktury zostały przeoczone na poczcie bądź wpadły do spamu, następnie data rejestracji była data wystawienia faktur a nie datą wpływu faktur, stąd wynika nieterminowa zapłata”.

Środki finansowe pochodzące z 1% PIT mają charakter środków publicznych.

W związku z tym, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w (...) terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Opóźnienia w płatnościach mogą skutkować powstaniem dodatkowych kosztów finansowych w postaci naliczania odsetek. W przypadku SDN, Orange Polska naliczyła odsetki za nieterminowe opłacenie faktur w łącznej kwocie 0,91 zł. Szczegółowy opis

²⁹ Faktura Vat nr 62/2022 z 27.09.2022 r.

³⁰ Warsztaty Terapii Zajęciowej.

nieprawidłowości w części Ad 3.2. Wydatkowanie środków pozyskanych z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych - Koszty niepodlegające rozliczeniu ze środków pochodzących z 1% PIT – Pokrycie z 1% PIT odsetek od nieterminowych płatności.

Ponadto w przyszłości takie działania mogą być przyczyną utraty wiarygodności Stowarzyszenia oraz podważać zaufanie do niej. Niesolidne wywiązywanie się z zobowiązań szkodzi wizerunkowi organizacji, co może utrudniać nie tylko współpracę z aktualnymi kontrahentami, ale również nawiązywanie współpracy z nowymi.

Za powyższe działanie odpowiedzialny jest Zarząd Stowarzyszenia jako organ, który odpowiada za prawidłowość i efektywność zarządzania organizacją oraz Komisja Rewizyjna, jako organ kontrolujący działalność SDN i zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 36, 77-91, 177-178, 180-182, 249-252, 255-256, 259-260, 324-330, 437-438, 448-449)

Ad 4. Sprawozdawczość

Niekompletne i błędne informacje w sprawozdaniu merytorycznym

W wyniku analizy sprawozdania merytorycznego stwierdzono, że:

- 1) Informacje wykazane w sekcji I. *Dane OPP* punkt I.9. (*Cele statutowe organizacji*) nie są zgodne z celami wymienionymi w statucie Stowarzyszenia (Rozdział II), a wskazują na treść opisu zawartego w § 1 statutu (Postanowienia ogólne).
- 2) Stowarzyszenie **nie wykazało danych** w zakresie:
 - a) punkt I.7. Skład organu zarządzającego organizacją,
 - b) punkt I.8. Skład organu kontroli lub nadzoru organizacji,
 - c) punkt II.3.2. Informacji na temat przedmiotu działalności nieodpłatnej organizacji w okresie sprawozdawczym, wraz ze wskazaniem sfer(-y) działalności pożytku publicznego, a także kodu(-ów) PKD 2007 odpowiadającego(-ych) tej działalności (pomimo zaznaczenia odpowiedzi Tak w punkcie II.3.1.),
 - d) punkt III.3.3. Działania, w ramach których poniesiono koszty ze środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym, oraz szacunkowe kwoty przeznaczone na te działania,
 - e) punkt III.3.4. Cele szczegółowe, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, wskazane przez podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, na które organizacja pożytku publicznego poniosła najwyższe koszty ze środków pochodzących z 1% podatku dochodowego w okresie sprawozdawczym wraz z kwotą kosztów,
 - f) punkt III.4.1. Koszty organizacji w okresie sprawozdawczym pole e) koszty administracyjne, poniesionych wydatków z tego tytułu np. media, obsługa księgowa.

(dowód: akta kontroli str. 81-82, 551-555)

Kontrolujący w powyższym zakresie zwrócili się do Organizacji z prośbą o wyjaśnienie. W odniesieniu do pkt 1) poinformowano „W punkcie I.9 *Cele statutowe organizacji* – opisano czym jest Stowarzyszenie i ogólne informacje o działalności i zakresie pracy

Stowarzyszenia – ale są to dane, które również widnieją w statucie placówki, natomiast w punkcie 10. Sposób realizacji celów statutowych organizacji – wymienione są cele statutowe, zgodnie z opisem w statucie. Wszystko wskazuje na to, że omyłkowo zamieszczono odpowiedzi, iż cele powinny być zamieszczone w punkcie I.9, to co jest opisane w punkcie I.9 powinno być zamieszczone w punkcie I.10”.

Należy stwierdzić, że użyte w wyjaśnieniu sformułowanie „(...) to co jest opisane w punkcie I.9 powinno być zamieszczone w punkcie I.10” nie jest zgodne z prawdą, bowiem w ocenie kontrolujących opis w punkcie I.9. nie powinien zostać zamieszczony w punkcie I.10. W punkcie I.10. Organizacja wskazuje Sposób realizacji celów statutowych, których treść wykazana w punkcie I.9. nie obejmuje.

(dowód: akta kontroli str. 26, 34, 81-82, 551-555)

W odniesieniu do pkt 2) poinformowano „w sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2022 r. omyłkowo nie wskazano danych w zakresie o którym Państwo pyta. Być może też wystąpił jakiś techniczny błąd systemu na platformie x, ponieważ każde niewypełnione wcześniej pole alarmowało – właśnie brakiem wymaganych informacji. W tym przypadku system przepuścił brak co uśpiło naszą weryfikację. Należy zaznaczyć tylko, że wcześniejsze sprawozdania merytoryczne w punkcie I.7 oraz punkcie I.8 były wypełnione systematycznie. Pozostałe punkty omyłkowo zostały pominięte”.

(dowód: akta kontroli str. 26, 34, 551-555)

W związku z tym, że sprawozdanie powinno przedstawiać dane rzetelne, opisana nieprawidłowość spowodowała niepoprawne sporządzenie przez Organizację sprawozdania merytorycznego, poprzez wykazanie w nim niepełnych informacji na temat zakresu prowadzonej działalności.

Dodatkowo zamieszczone na stronie NIW sprawozdanie ze względu na opisane powyżej braki miało małą wartość informacyjną w zakresie środków dotyczących 1% PIT.

Za opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponoszą osoby sporządzające oraz zatwierdzające sprawozdanie merytoryczne.

Nieprawidłowo sporządzona przez SDN informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego

Kontrola wykazała, że w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Stowarzyszenie nie wykazało kwoty uzyskanych przychodów oraz poniesionych kosztów w ramach 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Zgodnie z treścią Załącznika nr 6 – Informacja dodatkowa pkt 7 ustawy o rachunkowości, informację dodatkową wypełnia się jeżeli jednostka posiada status organizacji pożytku publicznego, zamieszcza w informacji dodatkowej dane na temat uzyskanych przychodów i poniesionych kosztów z tytułu 1%³¹ podatku dochodowego od osób fizycznych oraz sposobu wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. W związku z tym, że kontrolowana Organizacja posiada status

³¹ W okresie objętym kontrolą w informacji dodatkowej należało wykazać przychody i koszty z tytułu 1% PIT.

organizacji pożytku publicznego zobowiązana była do wykazania danych w tym zakresie w sprawozdaniu.

W wyjaśnieniu jako przyczynę niewykazania powyższych danych w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego wskazano „*Sprawozdanie było wykonywane przez nową osobę po raz pierwszy i znajomość obsługi systemu była znikoma. Ponadto, podczas weryfikacji system nie pokazywał błędów*”.

W ocenie kontrolujących wskazana w wyjaśnieniu przyczyna nieprawidłowości nie może zostać uwzględniona, ponieważ osoba przygotowująca powyższą informację miała świadomość, że należy ją sporządzić i uzupełnić, bowiem pozycja dotycząca środków z 1% PIT (pkt 7) została uzupełniona, jednak niezgodnie ze stanem faktycznym, tj. poprzez wpisanie sformułowania nie dotyczy.

(dowód: akta kontroli str. 26, 34, 92, 556-559)

Niewykazanie przez Stowarzyszenie w informacji danych w zakresie środków z 1% PIT powoduje jego niezgodność ze stanem faktycznym oraz jego niespójność ze złożonym sprawozdaniem merytorycznym. Dodatkowo przedłożona informacja jest niekompletna oraz nie odzwierciedla rzeczywistych wpływów i wydatków dotyczących 1% PIT.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi księgowa oraz osoby zatwierdzające sprawozdanie finansowe.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIEN

Ad 4. Sprawozdawczość

Niezamieszczenie na stronie internetowej Organizacji sprawozdania merytorycznego i sprawozdania finansowego za 2022 r.

Kontrolujący stwierdzili, że SDN do dnia kontroli nie zamieściło na swojej stronie internetowej sprawozdania merytorycznego i sprawozdania finansowego za 2022 r., co wynika z zapisów art. 23 ust. 2a u.d.p.p.w.

Zgodnie z wyjaśnieniem przyczyną powyższego było „*Stowarzyszenie nie zamieściło na swojej stronie internetowej sprawozdania merytorycznego i sprawozdania finansowego za 2022 r. z uwagi na zmianę strony internetowej, która wówczas była wielokrotnie modyfikowana i ostatecznie adres strony został całkowicie zmieniony. Na chwilę bieżącą sprawozdanie merytoryczne i finansowe za rok 2022 jest umieszczone na aktualnej stronie placówki – sdnusmiech.pl*”.

Odnosząc się do udzielonej odpowiedzi należy stwierdzić, że Organizacja zamieściła na swojej stronie internetowej wskazane sprawozdania, tj. sprawozdanie merytoryczne i sprawozdanie finansowe za 2022 r., jednak ich treść i forma nie jest tożsama ze sprawozdaniami zamieszczonymi na stronie NIW i niezgodna z u.d.p.p.w.

Zgodnie z art. 23 ust. 1³² ww. ustawy wzór sprawozdania merytorycznego podlegającego publikacji określa Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Przewodniczącego

³² Organizacja pożytku publicznego sporządza roczne sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych.

Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego. Natomiast zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym określono zgodnie z art. 23 ust. 2³³ u.d.p.p.w. w Załączniku nr 6 do ustawy o rachunkowości. Analiza przedmiotowej strony internetowej Organizacji wykazała, że zamieszczone na niej sprawozdania nie są zgodne z wytycznymi wynikającymi z powyższych przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 26, 34, 551-566)

Prawidłowość sporządzania sprawozdań oraz ich właściwe publikowanie może świadczyć o transparentności Stowarzyszenia i przejrzystości działań, które podejmuje (wpływając pozytywnie na postrzeganie i ogólny odbiór SDN wśród podatników i darczyńców). Ponadto równoległe upublicznianie sprawozdań na stronie internetowej ułatwia dostępność dla każdej potencjalnie zainteresowanej osoby, co w rezultacie może mieć wpływ na wysokość przekazanych Organizacji środków z 1% PIT oraz ewentualnych darowizn.

Odpowiedzialnym za powyższe jest Zarząd Stowarzyszenia.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	1. Wyjaśnienia z dnia 16 października 2024 r. ws. kontrolowanych zagadnień. 2. Wyjaśnienie uzupełniające z 14 stycznia 2025 r. ws. rozbieżności numeracji do umów zleceń.
Ocena obszaru kontroli	Prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego ocenia się negatywnie .

Wpis do książki kontroli	Poz. 1.
Zalecenia	1. Prowadzić ewidencję księgową w Organizacji zgodnie z ustawą o rachunkowości. 2. Prowadzić wyodrębnioną ewidencję księgową w zakresie poniesionych kosztów, zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. 3. Zapisy w ewidencji księgowej dokonywać tylko na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi art. 21 ustawy o rachunkowości. 4. Uaktualnić politykę rachunkowości poprzez wprowadzenie w niej zapisów dotyczących zasad obrotu gotówkowego oraz dla operacji gotówkowych, w przypadku prowadzenia kasy zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości prowadzić konta ksiąg pomocniczych.

³³ Organizacja pożytku publicznego sporządza roczne sprawozdanie finansowe, na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

	5. Ustalić rzeczywisty stan środków niewykorzystanych przez Organizację pochodzących z 1,5% PIT. 6. W zakresie wydatków poniesionych z 1,5% PIT: a) prawidłowo ustalać kwoty wynagrodzeń dotyczących umów-zleceń, b) finansować jedynie wydatki dotyczące działalności pożytku publicznego, tj. nie finansować z tych środków odsetek od nieterminowych płatności, c) wykazywać koszty w prawidłowej wysokości. 7. Terminowo regulować zobowiązania Stowarzyszenia ponoszone ze środków 1,5% PIT, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. 8. Sporządzać sprawozdania (merytoryczne i finansowe) zgodnie ze wzorami, przez wskazywanie danych odpowiadających wymaganemu zakresowi, z dołożeniem należytej staranności oraz uwzględniając standardy przewidziane m.in. w instrukcji wypełniania udostępnionej na stronie NIW. 9. Publikować na stronie internetowej Stowarzyszenia sprawozdania (merytoryczne i finansowe) stosownie do właściwych regulacji z art. 23 u.d.p.p.w.
Pouczenia	Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2024 r. poz. 1491 ze zm.) oraz § 20 ust. 1 Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2054) o sposobie usunięcia uchybień i nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	Z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>